

PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

September, 2022

Kazalo vsebine

1	PRAVICE IN DOLŽNOSTI UČENCEV	3
2	NAČINI ZA ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI	4
2.1	Oblike varstva učencev	4
2.2	Varstvo osebnih podatkov	4
2.3	Dežurstvo	4
3	PRAVILA OBNAŠANJA IN RAVNANJA	4
3.1	Pouk:	4
3.2	Nestrukturiran čas:	5
3.3	Odmor za malico in kosilo:	5
3.4	Uporaba elektronskih naprav:	5
3.5	Medosebni odnosi:	6
3.6	Skrb za šolski prostor:	6
3.7	Predvideni postopki ravnanja:	6
4	ORGANIZIRANOST UČENCEV	6
5	VZGOJNI POSTOPKI IN VZGOJNO UKREPANJE	7
5.1	Svetovanje in usmerjanje	7
5.2	Mediacija in vrstniška mediacija	7
5.3	Restitucija	7
5.3.1	Pogovor	8
5.3.2	Dodatna naloga	8
5.3.3	A) Odstranitev in zadolžitev	8
5.3.4	Vključitev staršev	8
5.3.5	Pogovor z ravnateljico in vzgojni opomin	9
5.4	Primeri kršitev in vzgojnega ukrepanja	9
6	OPRAVIČEVANJE ODSOTNOSTI	10
7	ZDRAVSTVENO VARSTVO UČENCEV	10

Pri pripravi pravil šolskega reda sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši. Pravila šolskega reda sprejme svet šole na predlog ravnatelja, ki si predhodno pridobi mnenje učiteljskega zbora in sveta staršev.

SPLOŠNO

V pravilih šolskega reda se natančneje opredelijo dolžnosti in odgovornosti učencev, načini zagotavljanja varnosti, pravila obnašanja in ravnanja, ki veljajo v šoli in pri dejavnostih, ki se izvajajo izven šole. Določi se vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil, opravičevanje odsotnosti ter sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev

1 PRAVICE IN DOLŽNOSTI UČENCEV

- Pravice učenca v osnovni šoli so:
- da obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
- da pridobiva znanje, spretnosti in navade za vseživljenjsko učenje,
- da mu je v šoli zagotovljeno varno in spodbudno okolje,
- da šola organizira življenje in delo s spoštovanjem univerzalnih civilizacijskih vrednot in posebnosti različnih kultur,
- da mu šola zagotavlja enakopravno obravnavanje ne glede na spol, raso in etnično pripadnost, veroizpoved, socialni status družine in druge okoliščine,
- da šola zagotovi varovanje njegovih osebnih podatkov v skladu z zakonom in drugimi predpisi,
- da učitelji in drugi delavci šole spoštujejo njegovo osebnost in individualnost ter njegovo človeško dostojanstvo in pravico do zasebnosti,
- da mu je omogočeno tudi izven rednega pouka pridobiti dodatno razlago in nasvet,
- da se pri pouku upošteva njegova radovednost ter razvojne značilnosti, predznanje in individualne posebnosti,
- da pri pouku dobi kakovostne informacije, ki sledijo sodobnemu razvoju znanosti in strok,
- da dobi o svojem delu sprotno, pravično in utemeljeno povratno informacijo,
- da dobi pri svojem delu pomoč in podporo,
- da se lahko svobodno izreče o vseh vprašanih iz življenja in dela šole,
- da se vključuje v delo oddelčne skupnosti učencev, skupnosti učencev šole in šolskega parlamenta,
- da sodeluje pri ocenjevanju,
- da sodeluje pri dogovorjenih skupnih aktivnostih.

Dolžnosti učenca so:

- da spoštuje pravice drugih učencev in delavcev ter obiskovalcev šole in ima spoštljiv odnos do jezika, državnih simbolov ter kulture, spoštljiv in strpen odnos do

individualnosti, človeškega dostojanstva, etnične pripadnosti, veroizpovedi, rase in spola,

- da izpolni osnovnošolsko obveznost,
- da redno in točno obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
- da izpolnjuje svoje učne in druge šolske obveznosti,
- da učencev in delavcev šole ne ovira in ne moti pri delu,
- da v šoli in izven šole skrbi za lastno zdravje in varnost ter ne ogroža zdravja in varnosti ter osebne integritete drugih učencev in delavcev šole,
- da spoštuje pravila hišnega reda,
- da varuje in odgovorno ravna s premoženjem šole ter lastnino učencev in delavcev šole ter le-tega namerno ne poškoduje,
- da se spoštljivo vede do drugih,
- da sodeluje pri urejanju šole in šolske okolice, dogovorjenem v oddelčni skupnosti ali skupnosti učencev šole,
- da sodeluje pri dogovorjenih oblikah dežurstva učencev,
- da v šoli nosi šolske copate.

2 NAČINI ZA ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI

Šola pri organizaciji pouka in ostalih dejavnosti v šoli in izven šole skrbi za varnost učencev z upoštevanjem veljavnih normativov, oblikami dežurstva in varstva za učence.

2.1 Oblike varstva učencev

- Učenci od 1. do 5. razreda se pred pričetkom pouka vključijo v varstvo učencev, če v šolo pridejo pred 7.45. Učenci jutranje varstvo lahko obiskujejo redno ali občasno.
- Po končanem pouku je za učence, ki čakajo na prevoz ali izbirne predmete, organizirano varstvo. Učenci se ravnajo po navodilih dežurnega učitelja.

2.2 Varstvo osebnih podatkov

- Šola varuje osebne podatke učencev v skladu z veljavno zakonodajo.
- Snemanje avdio in video posnetkov ali fotografiranje v prostorih šole je dovoljeno le s soglasjem vodstva šole in staršev učencev.

2.3 Dežurstvo

Strokovni delavci izvajajo dežurstvo, kot je zapisano v hišnem redu.

Učitelji so po razporedu vključeni v različne oblike nadzora in varstva učencev, kot je zapisano v hišnem redu.

3 PRAVILA OBNAŠANJA IN RAVNANJA

3.1 Pouk:

- Učenci poslušajo in upoštevajo navodila učiteljev in drugih delavcev šole.

- Učenci pri pouku sodelujejo in vestno opravljajo šolske obveznosti (npr.: domače naloge ...).
- Učenec razred zapusti le z dovoljenjem učitelja. Med poukom, odmori in prostimi urami učenci šolskega prostora ne smejo zapuščati.

3.2 Nestrukturiran čas:

- Učenci odmore in prosti čas preživljajo umirjeno, izberejo si primerno zaposlitev, s katero ne motijo drugih.
- Učenci pazijo na svojo varnost in varnost drugih.
- Učenci se udeležujejo organiziranih oblik varstva.

3.3 Odmor za malico in kosilo:

- Pred malico in kosilom si učenci temeljito umijejo roke.
- Ob zvonjenju reditelji odidejo v jedilnico po malico.
- Učenci predmetne stopnje, ki imajo pred malico šport ali pouk v računalniški učilnici, malicajo v jedilnici.
- Učenci počakajo na svojih mestih, da reditelji razdelijo malico.
- Pri malici je prisoten učitelj, ki učence poučuje 2. šolsko uro.
- Po končani malici reditelji pospravijo in odnesejo ostanke v jedilnico.
- Učenci zapustijo razred oziroma jedilnico ob 9.50.
- Reditelji odidejo iz učilnice zadnji, ko poskrbijo, da je učilnica pospravljena in urejena.
- Malica poteka v umirjenem vzdušju, učenci s hrano spoštljivo ravnaajo in jo kulturno pojedjo.

Prehranjevalni red v jedilnici:

- Učenci v jedilnico vstopajo brez vrhnjih oblačil (npr. vetrovke, plašča ...) in brez šolske torbe, ki jo predhodno pospravijo v garderobno omarico ali odložijo na za to označen prostor nasproti jedilnice.
- Učenci strpno čakajo v vrsti za hrano, gibajo se umirjeno, pogovarjajo se tiho, hrano uživajo kulturno ter ne motijo drugih pri prehranjevanju.
- Učenci za seboj pospravijo in počistijo mizo ter mirno zapustijo jedilnico.
- Če učenec moti prehranjevalni red v jedilnici, ga dežurni učitelj ali drug delavec šole opozori. Če učenec opozorila ne upošteva, lahko dežurni učitelj ali drug delavec šole zahteva, da učenec zapusti jedilnico. Učenec mora to zahtevo spoštovati.

3.4 Uporaba elektronskih naprav:

- Učencem uporaba elektronskih naprav v prostorih šole, na dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalnih dejavnosti ni dovoljena. Uporaba je izjemoma dovoljena le z dovoljenjem učitelja na dogovorjen način. • Za nujne klice je učencem na voljo telefon v tajništvu šole.
- Učenci elektronske naprave v šolo, na dneve dejavnosti ali druge organizirane oblike vzgojno-izobraževalnih dejavnosti prinašajo na lastno odgovornost. Za izgubljene ali drugače odtujene elektronske naprave šola ne odgovarja.

- Če učenec v šoli uporablja elektronsko napravo, mu jo učitelj vzame, preda v pisarno pomočnic ravnateljice ali v tajništvo šole, kjer elektronsko napravo osebno prevzamejo učenčevi starši.
- Najstrožje je prepovedano spletno in mobilno nadlegovanje, nepooblaščen slikanje in snemanje. Kršenje tega pravila se lahko tudi sodno preganja.
- Prepovedana je nepooblaščen raba elektronskih naprav drugih uporabnikov.
- Če pride do situacij nadlegovanja, neprimerne objavljanja posnetkov, fotografij ... je šola pripravljena nuditi strokovno pomoč vsem vpletenim. Šola bo rešitve iskala v dogovoru s starši.

3.5 Medosebni odnosi:

- Učenci, učitelji in drugi zaposleni na šoli ter starši so drug do drugega spoštljivi, med seboj se vljudno pogovarjajo.
- Konflikte rešujejo s pogovorom. Fizično obračunavanje ali žaljenje sta nedopustni obliki reševanja konfliktov.
- Kadar učenec težave ne more rešiti sam, prosi za pomoč odraslo osebo.

3.6 Skrb za šolski prostor:

- Skrb za red in čistočo šole in njene okolice, ločevanje odpadkov, varovanje javne, zasebne in tuje lastnine je naloga vseh učencev, obiskovalcev in zaposlenih v šoli.

3.7 Predvideni postopki ravnanja:

- Strokovni delavci šole se pogovorijo z vsemi vpletenimi, da raziščejo okoliščine.
- V primeru hujših kršitev lahko šola posreduje informacije o dogodku ustreznim institucijam.
- Ob objavi neprimernih vsebin bo šola posredovala pri pristojnih institucijah za čimprejšnjo odstranitev le-teh.
- Šola organizira delavnice s področja varnosti na spletu.

4 ORGANIZIRANOST UČENCEV

- Učenci so organizirani v oddelčne skupnosti.
- Učenci oddelčne skupnosti volijo dva predstavnika oddelka.
- Učenci pri urah oddelčne skupnosti skupaj z razrednikom obravnavajo posamezna vprašanja iz življenja in dela svoje skupnosti in šole ter oblikujejo predloge in pobude za boljše delo in razreševanje problemov, in sicer:
 - obravnavajo učni uspeh v oddelku in organizirajo medsebojno pomoč pri učenju;
 - organizirajo pomoč sošolcem v različnih težavah;
 - obravnavajo kršitve in predlagajo načine ukrepanja ter preventivnega delovanja;
 - oblikujejo predloge za pohvale, priznanja in nagrade učencem v oddelčni skupnosti;
 - organizirajo različne akcije in prireditve;
 - opravljajo druge naloge, za katere se dogovorijo.

- Predstavniki oddelčnih skupnosti se povezujejo v šolski parlament. Šolski parlament se skliče najmanj dvakrat letno. Sklicatelj je mentor šolskega parlamenta.

5 VZGOJNI POSTOPKI IN VZGOJNO UKREPANJE

5.1 Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovora med učitelji/strokovnimi delavci šole ter učenci. Zajema težave v otrokovem šolskem funkcioniranju, odnose z vrstniki in občasne kršitve šolskega reda.

5.2 Mediacija in vrstniška mediacija

Mediacija in vrstniška mediacija predstavljata način reševanja konfliktov, kjer osebe, ki imajo problem ali konflikt, ob pomoči tretje osebe ugotovijo, kje so točke spora, izrazijo mnenja, ideje, težave ter iščejo in najdejo rešitev.

5.3 Restitucija

Restitucija je oblika ukrepanja, ki omogoča posamezniku, ki je s svojim vedenjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Učenec se sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost in poišče načine, kako napako odpraviti. Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo in se opravi sporazumno z oškodovancem in pričami v sodelovanju s šolsko svetovalno službo in vodstvom šole. V primeru težjih kršitev (telesna poškodba, prekršek zoper spolno nedotakljivost, izsiljevanje, kraja, verbalne in fizične grožnje) se takoj preide k vzgojnim opominom. Primeri možnih ukrepov restitucije (dejavnosti praviloma potekajo izven pouka) so pomoč hišniku, pomoč v jedilnici, pomoč čistilkam, pomoč mlajšim učencem, praznjenje košev za odpadke, skrb za okolico, pomoč pri dekoraciji, pomoč drugim učencem, pomoč v knjižnici ... Če učenec iz neopravičljivih razlogov odkloni opravljanje restitucije, se mu izreče vzgojni opomin.

Na neupoštevanje pravil se odzivamo s sledečimi posledicami:

- Osnovni način reševanja težav je pogovor. Vsakdo je na vedenje, ki je v nasprotju z dogovori, opozorjen in soočen s posledicami nadaljnjega neupoštevanja šolskih pravil. Če učenec kljub opozorilu ne ravna v skladu z dogovori, učitelj o tem obvesti razrednika in starše ter jih seznaniti z nadaljnjim ukrepanjem (glej postopek ukrepanja).
- Kdor namerno poškoduje lastnino drugega ali šolsko lastnino, je dolžan o tem obvestiti razrednika in/ali vodstvo šole ter poškodovano lastnino v dogovoru popraviti ali nadomestiti z novo.
- V primeru, da učenec odpira garderobne omarice drugih učencev, mu razrednik določi sankcijo za nedovoljen poseg v tujo omarico.

- Učenec, ki si pri izdelavi seminarskih, projektnih nalog, govornih nastopov ali referatov na neprimeren način prilašča avtorske pravice drugega, je za to ocenjen z negativno oceno. Učenec mora ponovno opraviti nalogo.

Če učenec kljub opozorilom moti pouk, ukrepamo po dogovorjenem **postopku ukrepanja**:

5.3.1 Pogovor

Učitelj se z učencem pogovori po končani uri ali po pouku. Dogovorita se o tem, kako bo na naslednji uri in kakšne bodo posledice, če se učenec ne bo držal dogovorjenega.

5.3.2 Dodatna naloga

Če učenec kljub dogovoru v prihodnjih urah nadaljuje z motečim vedenjem, ga učitelj spomni na dogovor in mu dodeli dodatno nalogo. O dogodkih obvesti tudi razrednika.

5.3.3 A) Odstranitev in zadolžitev

Če učenec kljub dodatni nalogi nadaljuje z motečim vedenjem, ga učitelj odstrani iz razreda z zadolžitvijo in o tem kasneje obvesti razrednika. Učenec v spremstvu sošolca ali strokovnega delavca šole zapusti razred in z zadolžitvijo nadaljuje v pisarni šolske svetovalne službe, pomočnic ravnateljice ali ravnateljice.

B) Kontrola in evalvacija

Učitelj po pouku preveri, ali je učenec dodatno zadolžitev opravil ter se z njim pogovori ob evalvacijskem vprašalniku, kjer zopet sprejmeta dogovore za naslednjo uro.

- V primeru, da je zadolžitev opravil in je ustrezno sodeloval v pogovoru, je dogovor o tem, kako bo naslednjo uro, že dosežen.
- V primeru, da učenec zadolžitve ne opravi, ga učitelj seznani s tem, da jo bo moral opraviti po pouku v njegovem kabinetu. Ko jo opravi, se pogovorita ob evalvacijskem vprašalniku in sprejmeta dogovore za naprej.

Učitelj o uspešnosti 3. točke postopka sproti obvešča razrednika in po presoji tudi starše učenca.

5.3.4 Vključitev staršev

Če je bil učenec pri istem predmetu že dvakrat odstranjen od pouka, učitelj vključi starše (osebno ali po telefonu). Skupaj poiščejo rešitev in se dogovorijo o dodatnih načinih motiviranja učenca za ustrezno vedenje.

5.3.5 Pogovor z ravnateljico in vzgojni opomin

Če učenec po vključitvi staršev ne spoštuje dogovorov, sledi pogovor z ravnateljico in vzgojni opomin.

5.4 Primeri kršitev in vzgojnega ukrepanja

- Če učenec k šolski uri neopravičeno zamudi ali če predčasno zapusti razred, dobi neopravičeno uro. O naravi izostanka učitelj obvesti razrednika in starše. Ob večkratnem ponavljanju izostajanja je o tem obveščeno tudi vodstvo šole.
- V primeru, da učenec brez dovoljenja zapusti razred oz. šolski prostor, učitelj o tem obvesti starše, razrednika in vodstvo šole, ki se dogovorijo o nadaljnji obravnavi.
- Reditelj, ki ne opravlja svojih obveznosti, le te izpolnjuje še nadaljnji teden.
- V primeru suma, da ima učenec v torbi nevarne, nedovoljene ali ukradene predmete, mu lahko učitelj pregleda torbo in tak predmet odvzame.
- Učitelj, ki je priča fizičnemu ali verbalnemu nasilju, glede na težo dogodka ustrezno ukrepa in aktivno poseže v situacijo. Učenca pospremi na razgovor k razredniku ali ravnateljici, kjer se odloči o posledicah ravnanja.
- Učenec, ki s svojim vedenjem ogroža svojo varnost ali varnost drugih ter krši pravila šolskega reda, se ne more udeležiti dni dejavnosti, izletov, šolskih plesov in drugih aktivnosti, razen če ga spremlja eden od staršev/skrbnikov, ki sam krije stroške udeležbe in sprejme polno odgovornost za svojega otroka. Za učenca, ki se ne sme udeležiti dejavnosti izven šole, šola organizira nadomestno vzgojno-izobraževalno delo.
- Če učenec pogosto krši šolska pravila, se učiteljski zbor dogovori o povečanem nadzoru s strani strokovnih delavcev šole nad učencem v šoli.

Strokovni delavec šole, ki opazi neupoštevanje pravil, je v svojem vzgojnem ravnanju avtonomen in lahko samostojno strokovno presoja o načinu obravnave posameznih kršitev. Če pride do neprimernega dejanja, ki ni navedeno v pravilih šolskega reda, se v posvetovanju z učiteljskim zborom odloči o nadaljnjem vzgojnem ukrepanju.

V primeru naslednjih kršitev je učenec deležen vzgojnih opominov na podlagi **Zakona o spremembah in dopolnitvah ZOsn-H (Uradni list RS, št. 87/2011 in 40/12 ZUJF)** :

- občasni neopravičeni izostanki nad 7 ur oziroma strnjeni neopravičeni izostanki nad 18 ur,
- posedovanje, uporaba ali preprodaja pirotehničnih sredstev ali ostalih nevarnih predmetov v šoli, na zunanjih površinah šole ali drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalnih dejavnosti,
- izsiljevanje drugih učencev ali delavcev šole,
- uničevanje ali kraja lastnine šole, drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole,
- popravljanje in vpisovanje ocen v šolsko dokumentacijo,

- uničevanje uradnih dokumentov ter ponarejanje podatkov in podpisov na obvestilih učiteljev in v uradnih dokumentih, listinah, ki jih izdaja šola,
- verbalni napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo,
- fizični napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo,
- nespoštljiv odnos do učencev, učiteljev, delavcev šole ali drugih oseb,
- ogrožanje lastnega ali tujega življenja in zdravja učencev in delavcev šole,
- kajenje ter prinašanje, posedovanje, ponujanje, prodajanje ali uživanje alkohola, drog ter drugih psihoaktivnih sredstev in napeljevanje sošolcev k takemu dejanju v času pouka, dnevih dejavnosti ali drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
- prihod oziroma prisotnost pod vplivom alkohola, drog ali drugih psihoaktivnih sredstev v času pouka, dnevih dejavnosti ali drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
- spolno nadlegovanje učencev ali delavcev šole,
- nedovoljeno snemanje in fotografiranje.

6 OPRAVIČEVANJE ODSOTNOSTI

- Starši morajo razrednika obvestiti o razlogih za odsotnost učenca najpozneje v treh dneh od začetka odsotnosti.
- Starši morajo razredniku posredovati pisno ali ustno opravičilo najkasneje v petih dneh po vrnitvi učenca v šolo. Če razrednik v omenjenem roku ne prejme opravičila, šteje izostanke za neopravičene in ustrezno ukrepa.
- Učenec lahko izostane, ne da bi starši sporočili vzrok izostanka, če njegov izostanek razredniku napovejo tri delovne dni prej. Ta izostanek lahko strnjeno ali v več delih traja največ pet dni v letu.
- Ravnatelj lahko na podlagi obrazložene prošnje staršev iz opravičljivih razlogov dovoli učencu daljši izostanek od pouka.
- V primeru, da je učenec na dnevu dejavnosti, ki poteka izven šole, odsoten brez vnaprejšnjega opravičila, so starši dolžni poravnati stroške prevoza. V kolikor na dan dejavnosti otrok zbolí, morajo starši to sporočiti v tajništvo, sicer se prevoz zaračuna.

7 ZDRAVSTVENO VARSTVO UČENCEV

- Šola v sodelovanju z zdravstvenimi zavodi organizira redne sistematične zobozdravstvene in zdravstvene preglede ter cepljenja.
- Če učenec odkloni sodelovanje pri predpisanem zdravstvenem pregledu ali cepljenju, razrednik o tem obvesti starše učenca.

- Šola deluje preventivno in osvešča učence o škodljivosti nevarnih učinkovin. Izvaja preventivno na področju nasilja in iskanju primerne pomoči. V te namene organizira različne aktivnosti pri pouku in drugih dejavnostih šole.

Predsednik sveta osnovne šole Sostro